

Brenner János



A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából.

.

Brenner János (Szombathely, 1931. december 15. – Szentgotthárd, 1957. december 15.)

magyar elsőfogadalmas ciszterci szerzetes, rábakethelyi káplán, az 1956-os forradalmat követő egyházüldözés vértanúja.

A fiatal papot azzal az ürüggyel hívta el éjjél körül a rábakethelyi plébániáról egy 16 éves fiú, Kóczán Tibor, hogy a nagybátyja Zsidán (Szentgotthárd része, 1950 előtt külön falu, akár Rábakethely) halálos beteg (ez nem volt igaz). Brenner János karinget és stólát öltött, magához vette az Oltáriszentséget és a betegek olaját, Zsidára azonban már nem jutott, mert a község határában 32 késszúrással és torkát átvágva megölték. Temetési szertartásán a szombathelyi Szent Krivin templomban kilencven pap és sokszáz hívő vett részt.

Halála és a rákövetkező nyomozás körülményei világossá tették, hogy megölése része az egyház és a hívők megfélemlítésére rendezett akcióknak. Bár megöléséért két embert is elítéltek (előbb Tóka Ferencet, majd rehabilitálása után Kóczánt), valódi gyilkosainak személyére sohasem derült fény. A forradalom után legalább hét papot gyilkoltak meg az országban gyanús körülmények közt, folytatásaként a szovjet megszállással kezdetét vevő kommunista egyházüldözésnek.

A nyomozás során a helyiek közül sokakat megfélemlítettek és elhallgattattak. Kóczán Tibor édesanyját, aki felelősségre vonta fiát és a faluban is beszélt róla, egy határőr „véletlenül” lelőtte a kukoricaföldön. Később az is kiderült, hogy Kóczánt a falu párttitkára kérte meg a pap elhívására.

Brenner Jánosról évtizedekig nem volt szabad beszélni. Fényképét az Állami Egyházügyi Hivatal leszedette a győri papi szeminárium folyosójáról. Papok megverésénél és vallatásánál a későbbiekben elhangzott a mondat: „Te is úgy akarsz járni, mint Brenner János?”.

Emlékezete

Sírára újmiséskjelmondata került: „Az istenszeretőknak minden a javukra válik”.

Emlékét az egyházmegyében megőrizték. 1981-ben, születésének 50. évfordulóján a szombathelyi Szent Erzsébet templom gyóntatókápolnájában őt ábrázoló üvegablakot helyeztek el.

Az úton, ahol megölték, a rendszerváltás után emlékkápolnát építettek, amelyet 1996. augusztus 25-én Konkoly István megyéspüspök szentelt fel. A harang oldalára jelmondatát írták.

2006. december 16-án Veres András szombathelyi püspök ünnepi szentmisével Brenner János-émlékévet nyitott meg a szombathelyi székesegyházban. Az ünnepségre Kisléghi Nagy Ádám festette meg Brenner János portréképét. [1] December 17-én vasárnap az egyházmegye minden templomában megemlékeznek Brenner János vértanúságáról.

2007. december 16-án, halálának 50. évfordulóján szobrot emeltek egykori középiskolájában, a pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumában.

2007-ben mutatták be Ivácsits Tamás Brenner Jánosról szóló, A jó pásztor című zenés drámáját Szentgotthárdon. A darab sikerétől felbátorítva Lauer Ferenc rendező a következő évben elkészítette a filmváltozatot is. A DVD-film szerzői kiadásban jelent meg, a Brenner János Emlékhely Alapítvány, a Bólyi Római Katolikus Egyházközség, Bóly önkormányzatának kulturális bizottsága és magánszemélyek támogatásával. [1]

2008. szeptember 1-től Brenner János nevét viseli a Szombathelyi Egyházmegye fenntartásában lévő, szombathelyi székhelyű óvoda, általános iskola és kollégium közös igazgatású többcélú intézmény. Az új intézmény neve: Brenner János Óvoda, Általános Iskola és Kollégium.

2009-ben jelent meg Nagy Gábor (költő) a Barankovics István Alapítvány ösztöndíját elnyert regénye Ki a konkolyt vetette címmel, mely egy a Kádár-rendszerben elkövetett nyugat-magyarországi falu káplánjának brutális gyilkosságát rekonstruálja.[2]
Boldoggá avatási eljárás [szerkesztés]

Boldoggá avatási eljárása

1999-ben kezdődött meg. 2008. július 31-én az eljárás első, egyházmegyei vizsgálati szakasza véget ért. A bíróság az eljárás során 34 tanút hallgatott ki. Azonkívül Brenner még kiadatlan írásait is megvizsgálták. Az eljárás a továbbiakban Rómában folytatódik.

Jegyzetek

[^] Új film Brenner Jánosról (katolikus.hu)

[^] Dr. Gyürki László pápai prelátus: Ki a konkolyt vetette könyvről (Szombathelyi Egyházmegye, martinus.hu)

Külső hivatkozások [szerkesztés]

Emlékhonlap

Soós Viktor Attila: Papgyilkosság a nyugati határ mentén (tanulmány)

Hetényi Varga Károly: Papi sorsok a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában I., Új

Ember-Márton Áron Kiadó, Budapest, 2004 ISBN 9639527459

Horváth István Sándor: A Jó Pásztor követője (2007) [2]

Kocsis L. Mihály: Az áldozat örökkévalósága, Magyar Hírlap, 2008. december 24.

Vértanú papra emlékeznek Szombathelyen, Múlt-kor történelmi portál, MTI, 2009. május 12.

Merklin Tímea: Rejtélyes papgyilkosságok a Kádár-rendszerben, Nagy Gábor (költő): Ki a konkolyt vetette c. könyve kapcsán, Vas Népe, 2009. június 13.

Frigyesy Ágnes: 32 késszúrással ölték meg Brenner János atyát, 2007.december 16.